

научилъ — ти дадохъ, всички поуки отъ живота ти посочихъ. Не остана вече нищо, на което да се уповавамъ и съ ужасъ, синко, разбрахъ, че отъ тебе човѣкъ нѣма да стане. Тѣй види се е решилъ Аллахъ и нека бжде, както той е наредилъ. Но чуй, какво ще те помоля. Мах-ни се отъ село да не срамишъ последнитѣ дни на моя горчивъ животъ. Искамъ, преди да умра, още веднажъ съ чисто лице да срещна хората, да поживѣя съ тѣхъ, да видя отблизу болкитѣ имъ, та когато се явя горе, при Аллаха, да има какво да му разправа и какво да го помоля за другитѣ.

Погледни на западъ! Виждашъ ли синия хълмъ насреща? Това е Забекъ табия. Задъ нея е Шуменъ, най-яката твърдина на Падишаховитѣ владения. Иди тамъ, синко, и нека Аллахътъ ми прости, че изпжждамъ чедото си. Да бжде сретень часътъ, въ който тръгвашъ, и щастливъ и славенъ твойтъ пжтъ.

Младиятъ Рашидъ не дочака да чуе последнитѣ думи на баща си, наведе глава и съ едри крачки пое къмъ синитѣ врати на Шуменската крепостъ.

Младитѣ класили ниви запѣха следъ него своята вѣчна, тиха и проста пѣсенъ и стреснаха единъ ранобуденъ щурець. Той трепна, потегли лжкъ и зачести въ тактъ съ бързитѣ крачки на непокорния Халиловъ синъ.

Когато сжщата сутринъ Халилъ-баба съ тихи стѣпки влѣзе въ Русафовото кафене, всички, учудени, наскочаха и му сториха мѣсто на кьошка, кждето месеци той не бѣ сѣдалъ. Халилъ-баба присви колѣна и седна. После се облегна съ лека въздишка и даде знакъ на Русафа да му направи кафе.

Никой не смѣеше да продума. Всички мълчаха, каточели бѣха въ джамия. А Халилъ-баба шарѣше погледъ по одименитѣ стени на кафенето, взираше се тукъ-тамъ, каточе за първъ пжтъ влизаше тукъ. Най-сетне спрѣ погледъ върху насѣдалитѣ край него мадарчани и каза:

— Свърши се!

Събранитѣ нищо не разбраха, но никой не посмѣ да го попита, за какво му е думата.

А старецътъ изпи кафето си, стана, даде селямъ и си отиде кротко и безшумно, както бѣ дошелъ.

Много време трѣбваше да мине, за да разбератъ мадарчани, защо Халилъ-баба каза тѣзи думи въ кафенето.

А презъ това време Рашидъ бѣше вече въ Шуменъ. До нѣкое време мадарчани го виждаха, когато отиваха въ града на пазаръ, да се скита празенъ изъ улицитѣ, докато единъ день пристигна вестъ, че Рашидъ се записалъ въ войската на Падишаха и заминалъ да се бие къмъ Тунисъ. Ала на ста-